

|                                                                                                |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Úvod k druhému vydání .....</b>                                                             | <b>11</b> |
| <b>1. Okolnosti vzniku a obsah nových Základních pravidel.....</b>                             | <b>13</b> |
| Cesta k novým Základním pravidlům .....                                                        | 13        |
| Důvody vzniku nových Základních pravidel .....                                                 | 14        |
| Struktura pravidel.....                                                                        | 15        |
| Implementace Základních pravidel .....                                                         | 16        |
| <b>2. Archivní zpracování.....</b>                                                             | <b>17</b> |
| 2.1 Obecné vymezení archiválie .....                                                           | 17        |
| 2.2 Dvě současná pojetí archiválie z hlediska oboru archivnictví.....                          | 17        |
| 2.3 Paměťové instituce .....                                                                   | 17        |
| 2.4 Specifické vlastnosti archiválie .....                                                     | 18        |
| 2.5 Akvizice archiválií .....                                                                  | 19        |
| 2.6 Vymezení archivního souboru .....                                                          | 19        |
| 2.7 Pořádání archivního souboru.....                                                           | 21        |
| 2.7.1 Získání přehledu o archivním souboru a jeho stavu .....                                  | 21        |
| 2.7.2 Dokumentace o archivním souboru .....                                                    | 22        |
| 2.7.3 Výběr pořádacího schématu .....                                                          | 22        |
| 2.8 Vnitřní skartace, přesun a převedení archiválií do péče jiného archivu .....               | 23        |
| 2.9 Evidenční jednotky .....                                                                   | 24        |
| 2.9.1 Rozdělení evidenčních jednotek.....                                                      | 24        |
| 2.9.2 Principy pro stanovení evidenční jednotky archiválií v analogové a digitální podobě..... | 25        |
| 2.9.3 Druhy evidenčních jednotek.....                                                          | 25        |
| 1. Listiny do roku 1850 .....                                                                  | 25        |
| 2. Listiny po roce 1850 .....                                                                  | 26        |
| 3. Úřední knihy a rukopisy .....                                                               | 26        |
| 3.1 Úřední knihy .....                                                                         | 26        |
| 3.2 Rukopisy.....                                                                              | 27        |
| 4. Registraturní pomůcky .....                                                                 | 27        |
| 4.1 Podací protokoly/deníky .....                                                              | 28        |
| 4.2 Indexy.....                                                                                | 28        |
| 4.3 Elenchy.....                                                                               | 28        |
| 4.4 Repertáře .....                                                                            | 28        |
| 5. Kartotéky.....                                                                              | 28        |
| 6. Typáře a jejich samostatné otisky.....                                                      | 28        |
| 6.1 Pečetidla (razidla, raznice apod.).....                                                    | 28        |
| 6.2 Razítka.....                                                                               | 28        |
| 6.3 Samostatné pečetě, odlitky pečetí a otisky typářů.....                                     | 28        |
| 7. Kartony .....                                                                               | 28        |
| 8. Fascikly .....                                                                              | 29        |
| 9. Mapy, plány, atlasy, technické výkresy, grafické listy, kresby .....                        | 29        |
| 9.1 Mapa.....                                                                                  | 29        |
| 9.2 Atlas .....                                                                                | 29        |
| 9.3 Technický výkres.....                                                                      | 29        |
| 9.4 Grafický list.....                                                                         | 29        |
| 9.5 Kresba.....                                                                                | 30        |
| 10. Fotografické archiválie.....                                                               | 30        |
| 10.1 Fotografický snímek/fotografie na papírové podložce.....                                  | 30        |
| 10.2 Fotografická deska.....                                                                   | 30        |
| 10.3 Listový film.....                                                                         | 30        |
| 10.4 Svitkový film .....                                                                       | 30        |
| 10.5 Kinofilm.....                                                                             | 30        |
| 10.6 Mikrofilm .....                                                                           | 30        |
| 10.7 Mikrofiš.....                                                                             | 30        |
| 10.8 Fotoalbum.....                                                                            | 30        |
| 10.9 Digitální fotografie .....                                                                | 30        |

|                                                                                                                                                                              |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 11. Kinematografické filmy.....                                                                                                                                              | 30        |
| 11.1 Filmové pásy.....                                                                                                                                                       | 31        |
| 11.2 Jiné nosiče analogových záznamů.....                                                                                                                                    | 31        |
| 11.3 Nosiče digitálních záznamů.....                                                                                                                                         | 31        |
| 11.4 Kinematografické (audiovizuální, filmové) dílo.....                                                                                                                     | 31        |
| 12. Zvukové archiválie.....                                                                                                                                                  | 31        |
| 12.1 Fonografický váleček.....                                                                                                                                               | 31        |
| 12.2 Fonografický drát (fonodrát).....                                                                                                                                       | 31        |
| 12.3 Gramofonová deska.....                                                                                                                                                  | 31        |
| 12.4 Matrice.....                                                                                                                                                            | 31        |
| 12.5 Magnetofonový pásek.....                                                                                                                                                | 31        |
| 12.6 Audiokazeta.....                                                                                                                                                        | 31        |
| 12.7 Kompaktní disk.....                                                                                                                                                     | 32        |
| 12.8 Zvuková díla.....                                                                                                                                                       | 32        |
| 13. Tisky.....                                                                                                                                                               | 32        |
| 13.1 Tisky do roku 1800.....                                                                                                                                                 | 32        |
| 13.2 Tisky po roce 1800.....                                                                                                                                                 | 32        |
| 13.3 Pohlednice.....                                                                                                                                                         | 32        |
| 13.4 Plakáty.....                                                                                                                                                            | 32        |
| 13.5 Cenné papíry.....                                                                                                                                                       | 33        |
| 13.6 Štočky.....                                                                                                                                                             | 33        |
| 14. Balíky.....                                                                                                                                                              | 33        |
| 14.1 Pořadače.....                                                                                                                                                           | 33        |
| 15. Digitální datasety (datové balíčky).....                                                                                                                                 | 33        |
| 16. Digitální archivní jednotka (DAJ).....                                                                                                                                   | 33        |
| 17. Jiné.....                                                                                                                                                                | 33        |
| 17.1 Předměty numizmatické povahy.....                                                                                                                                       | 33        |
| 17.2 Předměty faleristické povahy.....                                                                                                                                       | 34        |
| 17.3 Jiné.....                                                                                                                                                               | 34        |
| Seznam zkratk používaných pro evidenční jednotky.....                                                                                                                        | 34        |
| 2.10 Archivní pomůcky.....                                                                                                                                                   | 35        |
| Prozatímní inventární seznam.....                                                                                                                                            | 36        |
| Manipulační seznam prvního a druhého typu.....                                                                                                                               | 36        |
| Inventář.....                                                                                                                                                                | 37        |
| Katalog.....                                                                                                                                                                 | 38        |
| Speciální archivní pomůcky.....                                                                                                                                              | 38        |
| Rejstřík.....                                                                                                                                                                | 38        |
| Tematický katalog.....                                                                                                                                                       | 38        |
| Soupis archiválií.....                                                                                                                                                       | 38        |
| Tematický rejstřík.....                                                                                                                                                      | 38        |
| <b>3. Popis archiválií.....</b>                                                                                                                                              | <b>39</b> |
| 3.1 Zásady popisu.....                                                                                                                                                       | 39        |
| 3.2 Základní principy víceúrovňového popisu.....                                                                                                                             | 40        |
| 3.2.1 Popis od obecného ke specifickému.....                                                                                                                                 | 40        |
| 3.2.2 Informace odpovídající úrovni popisu.....                                                                                                                              | 40        |
| 3.2.3 Propojení popisů.....                                                                                                                                                  | 40        |
| 3.2.4 Neopakování informací.....                                                                                                                                             | 40        |
| 3.3 Úroveň popisu.....                                                                                                                                                       | 40        |
| 3.3.1 Archivní soubor.....                                                                                                                                                   | 40        |
| 3.3.2 Série.....                                                                                                                                                             | 40        |
| 3.3.3 Složka.....                                                                                                                                                            | 41        |
| 3.3.4 Jednotlivost.....                                                                                                                                                      | 41        |
| 3.4 Závazná hloubka popisu a její rozšiřování v rámci archivních pomůcek.....                                                                                                | 42        |
| 3.4.1 Manipulační seznam.....                                                                                                                                                | 42        |
| 3.4.2 Inventář (díleční inventář).....                                                                                                                                       | 42        |
| 3.4.3 Katalog.....                                                                                                                                                           | 42        |
| Příklady použití sérií a nižších sérií, složek, podsložek, jednotlivostí a částí jednotlivostí v části fondu korporace a ve sbírce.....                                      | 42        |
| Příklad použití sérií a nižších sérií, složek, podsložek, jednotlivostí a částí jednotlivostí v manipulačním seznamu k fondu, u něhož není dosud známa úplná hierarchie..... | 44        |

|                                                                                                                        |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>4. Prvky popisu archiválií.....</b>                                                                                 | <b>45</b> |
| 4.1 Úvod.....                                                                                                          | 45        |
| 4.2 Univerzální prvky popisu – oblast identifikačních informací .....                                                  | 45        |
| 4.2.1 Referenční označení (Pořadové číslo).....                                                                        | 45        |
| 4.2.2 Jiná označení .....                                                                                              | 47        |
| 4.2.3 Obsah, regest.....                                                                                               | 48        |
| 4.2.4 Formální název jednotky popisu .....                                                                             | 49        |
| 4.2.5 Datace vzniku jednotky popisu .....                                                                              | 49        |
| 4.2.6 Druh kalendáře .....                                                                                             | 51        |
| 4.2.7 Úroveň popisu.....                                                                                               | 51        |
| 4.2.8 Evidenční jednotka – druh.....                                                                                   | 51        |
| 4.2.9 Evidenční jednotka – počet.....                                                                                  | 51        |
| 4.2.10 Ukládací číslo.....                                                                                             | 53        |
| 4.3 Univerzální prvky popisu – oblast kontextu a struktury .....                                                       | 53        |
| 4.3.1 Dějiny původců jednotky popisu.....                                                                              | 53        |
| 4.3.2 Dějiny jednotky popisu.....                                                                                      | 53        |
| 4.3.3 Způsob uspořádání jednotky popisu .....                                                                          | 54        |
| 4.3.4 Tematický popis jednotky popisu .....                                                                            | 54        |
| 4.3.5 Přímý zdroj akvizice.....                                                                                        | 54        |
| 4.3.6 Budoucí přírůstky.....                                                                                           | 54        |
| 4.4 Univerzální prvky popisu – oblast podmínek přístupnosti a využití .....                                            | 54        |
| 4.4.1 Podmínky přístupu, práva k jednotce popisu a její reprodukci.....                                                | 54        |
| 4.4.2 Možnost zveřejnění informací o jednotce popisu.....                                                              | 55        |
| 4.4.3 Možnost zveřejnění reprodukce jednotky popisu.....                                                               | 55        |
| 4.4.4 Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky .....                                                         | 56        |
| 4.5 Univerzální prvky popisu – oblast doplňujících materiálů.....                                                      | 56        |
| 4.5.1 Identifikace předlohy kopie.....                                                                                 | 56        |
| 4.5.2 Odkazy na příbuzné dokumenty, archiválie a pomůcky pro vyhledávání .....                                         | 56        |
| 4.5.3 Existence kopií jednotky popisu.....                                                                             | 57        |
| 4.6 Univerzální prvky popisu – oblast poznámek.....                                                                    | 57        |
| 4.6.1 Služební poznámka .....                                                                                          | 57        |
| 4.6.2 Veřejná poznámka .....                                                                                           | 58        |
| 4.7 Univerzální prvky popisu – oblast kontroly popisu .....                                                            | 58        |
| 4.7.1 Zpracovatel jednotky popisu .....                                                                                | 58        |
| 4.7.2 Pravidla zpracování jednotky popisu.....                                                                         | 58        |
| 4.7.3 Datum (data) popisu .....                                                                                        | 58        |
| <b>5. Rozšířený popis archiválií .....</b>                                                                             | <b>61</b> |
| 5.1 Úvod.....                                                                                                          | 61        |
| 5.2 Univerzální prvky rozšířeného popisu.....                                                                          | 61        |
| 5.2.1 Jiné datace jednotky popisu než datace vzniku jednotky popisu .....                                              | 61        |
| 5.2.2 Název autorského díla .....                                                                                      | 62        |
| 5.2.3 Způsob a forma dochování .....                                                                                   | 63        |
| 5.2.4 Rozměry, hmotnost, velikost, množství .....                                                                      | 63        |
| 5.2.5 Měřítka.....                                                                                                     | 64        |
| 5.2.6 Souřadnice.....                                                                                                  | 65        |
| 5.2.7 Orientace z hlediska světových stran.....                                                                        | 65        |
| 5.2.8 Technika, adjustace, nosič a látka záznamu.....                                                                  | 65        |
| 5.2.9 Díl, část, pořadí vydání jednotky popisu.....                                                                    | 66        |
| 5.2.10 Jazyk, písmo.....                                                                                               | 66        |
| 5.2.11 Edice a literatura .....                                                                                        | 67        |
| 5.3 Listiny do roku 1850 a po roce 1850.....                                                                           | 67        |
| 5.4 Úřední knihy, registraturní pomůcky, kartotéky .....                                                               | 67        |
| 5.5 Rukopisy .....                                                                                                     | 68        |
| 5.6 Hudebniny .....                                                                                                    | 69        |
| 5.7 Typáře a jejich otisky .....                                                                                       | 69        |
| 5.8 Archiválie evidované výhradně prostřednictvím množstevních evidenčních jednotek (kromě technické dokumentace)..... | 72        |
| 5.9 Mapy, mapová díla, atlasy .....                                                                                    | 72        |
| 5.10 Technické výkresy .....                                                                                           | 73        |
| 5.11 Grafické listy, kresby.....                                                                                       | 73        |
| 5.12 Fotografické archiválie .....                                                                                     | 74        |

|                                                                                    |            |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 5.13 Kinematografické filmy .....                                                  | 75         |
| 5.14 Zvukové archiválie .....                                                      | 76         |
| 5.15 Tisky do roku 1800 a po roce 1800 .....                                       | 76         |
| 5.16 Pohlednice .....                                                              | 77         |
| 5.17 Plakáty .....                                                                 | 77         |
| 5.18 Štočky .....                                                                  | 78         |
| 5.19 Cenné papíry .....                                                            | 78         |
| 5.20 Digitální archivní jednotky .....                                             | 79         |
| 5.21 Faleristické předměty .....                                                   | 79         |
| 5.22 Numizmatické předměty .....                                                   | 79         |
| 5.23 Jiné .....                                                                    | 80         |
| <b>6. Popis původců .....</b>                                                      | <b>81</b>  |
| 6.1 Původce .....                                                                  | 81         |
| 6.2 Určení původce archiválie .....                                                | 81         |
| 6.3 Archivní autoritní záznamy popisující původce .....                            | 82         |
| 6.4 Tvorba archivních autoritních záznamů původců .....                            | 82         |
| 6.5 Používání záznamů o původcích v archivních pomůckách .....                     | 83         |
| 6.6 Prvky popisu původce .....                                                     | 83         |
| 6.6.1 Informace společné všem typům původců .....                                  | 83         |
| 6.6.2 Korporace .....                                                              | 83         |
| 6.6.3 Rod (větev rodu) .....                                                       | 85         |
| 6.6.4 Osoba .....                                                                  | 85         |
| 6.6.5 Dočasná korporace – událost .....                                            | 86         |
| <b>7. Tvorba přístupových bodů a rejstříků .....</b>                               | <b>89</b>  |
| 7.1 Přístupové body a rejstříky .....                                              | 89         |
| 7.2 Kooperativní tvorba záznamů o entitách .....                                   | 89         |
| 7.3 Tvorba přístupových bodů z hlediska účelu .....                                | 89         |
| 7.4 Typy entit a rejstříků .....                                                   | 89         |
| 7.5 Základní principy tvorby přístupových bodů a rejstříků .....                   | 90         |
| 7.6 Popis entit .....                                                              | 91         |
| 7.6.1 Struktura popisu entit .....                                                 | 91         |
| 7.6.2 Základní principy tvorby preferované formy jména .....                       | 91         |
| 7.6.3 Základní principy tvorby variantní/paralelní formy jména .....               | 92         |
| 7.6.4 Základní principy tvorby stručné charakteristiky .....                       | 92         |
| 7.7 Korporace a rejstřík korporativní .....                                        | 93         |
| 7.7.1 Korporace .....                                                              | 93         |
| 7.7.2 Tvorba preferované formy jména u korporací (viz též 7.6.2) .....             | 94         |
| 7.8 Personální entity a osobní rejstřík .....                                      | 94         |
| 7.8.1 Personální entity .....                                                      | 94         |
| 7.8.2 Tvorba preferované formy jména u personálních entit (viz též 7.6.2) .....    | 94         |
| 7.9 Geografické objekty a rejstřík zeměpisný .....                                 | 95         |
| 7.9.1 Geografické objekty .....                                                    | 95         |
| 7.9.2 Tvorba preferované formy jména u geografických objektů (viz též 7.6.2) ..... | 96         |
| 7.9.3 Hierarchická struktura .....                                                 | 96         |
| 7.9.4 Souřadnice .....                                                             | 97         |
| 7.10 Události a rejstřík událostí .....                                            | 97         |
| 7.10.1 Události .....                                                              | 97         |
| 7.11 Díla, výtvary a rejstřík děl .....                                            | 98         |
| 7.11.1 Díla a výtvary .....                                                        | 98         |
| 7.11.2 Tvorba preferované formy jména u děl (viz též 7.6.2) .....                  | 98         |
| 7.11.3 Hierarchická struktura a souřadnice děl .....                               | 99         |
| 7.12 Pojmy a rejstřík věcný .....                                                  | 99         |
| <b>8. Popis instituce spravující archiválie: archivní průvodce .....</b>           | <b>101</b> |
| <b>Přílohy</b>                                                                     |            |
| <b>Příloha 1 – Příklady manipulačních seznamů .....</b>                            | <b>105</b> |

|                                                                                                                                               |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Příloha 2 – Příklady inventářů .....</b>                                                                                                   | <b>125</b> |
| <b>Příloha 3 – Příklad katalogu.....</b>                                                                                                      | <b>179</b> |
| <b>Příloha 4 – Příklady jednotek popisu a úrovní popisu.....</b>                                                                              | <b>189</b> |
| A. Příklady jednotek popisu a úrovní popisu pro jednotlivé druhy archiválií a evidenčních jednotek u archivní pomůcky inventář a katalog..... | 191        |
| B. Příklady jednotek popisu a úrovní popisu u manipulačního seznamu.....                                                                      | 219        |
| <b>Příloha 5 – Jazyky jednotky popisu.....</b>                                                                                                | <b>221</b> |
| <b>Příloha 6 – Převodník prvků standardu pro popis matrik narozených, oddaných a zemřelých .....</b>                                          | <b>227</b> |
| <b>Příloha 7 – Převodník prvků celostátního soupisu vedut .....</b>                                                                           | <b>231</b> |
| <b>Příloha 8 – Převodník prvků celostátního soupisu pečeti .....</b>                                                                          | <b>235</b> |
| <b>Příloha 9 – Příklady popisu původců .....</b>                                                                                              | <b>239</b> |
| <b>Příloha 10 – Příklady tvorby přístupových bodů a rejstříků .....</b>                                                                       | <b>255</b> |
| A. Korporace .....                                                                                                                            | 257        |
| B. Rody/větvě rodů .....                                                                                                                      | 260        |
| C. Fyzické osoby, bytosti a zvířata .....                                                                                                     | 261        |
| D. Geografické objekty .....                                                                                                                  | 265        |
| E. Události .....                                                                                                                             | 271        |
| F. Díla, výtvoř .....                                                                                                                         | 272        |
| G. Příklad rejstříku analogové archivní pomůcky .....                                                                                         | 274        |
| <b>Příloha 11 – Příklady popisů archivů příslušného typu jako instituce uchovávající archiválie .....</b>                                     | <b>277</b> |
| <b>Příloha 12 – Prvky popisu v manipulačním seznamu .....</b>                                                                                 | <b>309</b> |
| <b>Příloha 13 – Prvky popisu v inventáři .....</b>                                                                                            | <b>319</b> |
| <b>Příloha 14 – Prvky popisu v katalogu .....</b>                                                                                             | <b>335</b> |
| <b>Rejstřík pojmů .....</b>                                                                                                                   | <b>355</b> |
| <b>Seznam členů Rozšířené pracovní skupiny pro nová základní pravidla pro zpracování archiválií .....</b>                                     | <b>373</b> |
| <b>Summary – Basic Rules of Archival Processing, The Team of authors led by Michal Wanner .....</b>                                           | <b>375</b> |